

08.010

Samenvatting

Interpretatiegeschil VO – artikel 12 lid 1 onder h WMS (wijziging taakbelasting binnen het personeel)

Het bevoegd gezag heeft een notitie vastgesteld waarin is opgenomen dat bij incidentele lesuitval van een docent, wordt waargenomen door andere docenten. De PMR heeft aan de Commissie de vraag voorgelegd of de notitie een wijziging van het taakbeleid is die ter instemming aan de PMR had moeten zijn voorgelegd. Niet de PGMR maar de PMR heeft instemmingsrecht ten aanzien van de aangelegenheid van artikel 12 lid 1 onder h WMS. Het bevoegd gezag heeft nog geen GMR. In het reglement is geen juiste toepassing gegeven aan artikel 16 lid 1 en artikel 24 lid 2 WMS.

De Commissie overweegt dat voorheen voor docenten geen verplichting bestond om de lessen waar te nemen. Door de notitie zijn docenten thans verplicht de lessen van uitgevallen collega's waar te nemen, hetgeen er ook toe kan leiden dat docenten een les moeten waarnemen in een ander vak dan het vak waarvoor zij zijn aangetrokken of bevoegd zijn. Voor de belasting van de docenten betekent dit een ingrijpende wijziging van algemene strekking. Daarom merkt de Commissie de notitie aan als een wijziging van de taakbelasting binnen het personeel ten aanzien waarvan de PMR op grond van artikel 12 lid 1 aanhef en onder h WMS instemmingrecht heeft. Dit geldt ook voor het geval de notitie niet zou leiden tot overschrijding van de in acht te nemen maximale normen van het taakbeleid.

UITSPRAAK

in het geding tussen:

de personeelsgeleding van A, verzoekster, hierna te noemen de PMR
gemachtigde: mr. A. Joosten

en

het bestuur van B, gevestigd te C, verweerder, hierna te noemen het bevoegd gezag
gemachtigde: mr. V.G.A. Kellenaar

1. HET VERLOOP VAN DE PROCEDURE

Bij verzoekschrift van 10 maart 2008, ingekomen op 12 maart 2008 en aangevuld op 28 maart 2008, heeft de PMR een interpretatiegeschil aan de Commissie voorgelegd met betrekking tot de vraag of de notitie 'Onderwijstijd en voorkomen lesuitval' van 15 januari 2008 is aan te merken als een wijziging van het taakbeleid waarvoor de PMR instemmingsrecht heeft.

Het bevoegd gezag heeft een verweerschrift ingediend, ingekomen op 21 april 2008.

De Commissie heeft het geschil mondeling behandeld ter zitting van 12 juni 2008 te Utrecht.

De PMR werd vertegenwoordigd door D, voorzitter MR, E, secretaris MR, en F, lid PMR, bijgestaan door de gemachtigde.

Het bevoegd gezag werd vertegenwoordigd door G, voorzitter directie, bijgestaan door de gemachtigde.

2. DE FEITEN

A is een openbare brede scholengemeenschap voor lwoo, vmbo, havo en vwo. De school telt ongeveer 200 medewerkers. Naast deze school houdt het bevoegd gezag nog de M, een school voor praktijkonderwijs, in stand. Bij de M zijn ongeveer 20 medewerkers werkzaam. De voorzitter van de directie van A is tevens voorzitter van de directie van de M.

Beide scholen hebben een MR. De verkiezingen voor de GMR dienen nog plaats te vinden.

In verband met de verplichting te voldoen aan de voorgeschreven onderwijstijd, heeft de directievoorzitter een notitie d.d. 15 januari 2008 ter informatie aan de MR van de A en de MR van de M voorgelegd. In die notitie komen 3 zogenoemde afspraken aan de orde, namelijk:

1. waarneming bij lesuitval
2. voorkomen van incidentele lesuitval
3. afwijkingen van bovenstaand beleid.

Over de waarneming bij lesuitval geeft de notitie aan dat incidentele lesuitval wordt waargenomen door andere personeelsleden. De uitgevallen en de extra ingezette uren van elke docent worden geregistreerd via een roosterprogramma. Uitgevallen uren zijn uren die uitvallen als gevolg van bijvoorbeeld scholing van de docent of sportdagen van de leerlingen. Indien voor een fulltime docent het saldo van de waargenomen en uitgevallen uren de 30 klokuren (36 lessen) overschrijdt, zal de overschrijding worden uitbetaald. Voor een parttimer volgt uitbetaling als het saldo de 10 klokuren overschrijdt. De notitie vermeldt aan het slot dat in die afspraken het beleid voor dit schooljaar (2007-2008) is uiteengezet en dat voor het nieuwe schooljaar nieuw beleid zal worden ontwikkeld, waarbij via structurele organisatorische veranderingen de school in staat wordt gesteld te voldoen aan de eisen van de onderwijstijd. Te zijner tijd zal het nieuwe beleid aan de MR worden voorgelegd, aldus de notitie.

Naar aanleiding van hetgeen in deze notitie is vermeld ten aanzien van de waarneming bij lesuitval, is tussen partijen een meningsverschil ontstaan over de vraag of de notitie een wijziging van het taakbeleid inhoudt, die ter instemming aan de PMR moet worden voorgelegd.

De PMR heeft daarover een interpretatiegeschil aan de Commissie voorgelegd.

3. HET STANDPUNT VAN DE PMR

De PMR stelt zich op het standpunt dat de maatregelen die in de notitie worden voorgesteld een wijziging van het taakbeleid als bedoeld in artikel 12 lid 1 onder h WMS inhouden. Daarom moet de notitie ter instemming worden voorgelegd aan de PMR. De wijziging bestaat er volgens de PMR in dat de docent moet waarnemen waar hij dat voorheen niet hoefde te doen. Dus wordt de docent extra belast en is er sprake van een andere taakverdeling en taakbelasting. De maatregelen in de notitie leiden mogelijk tot een vermeerdering van de contacturen ten opzichte van het huidige taakbeleid met maximaal 36 lessen per jaar.

Eerst ter zitting stelt de PMR voorts dat in de notitie ook maatregelen zijn opgenomen die neerkomen op een wijziging van de regels met betrekking tot de nascholing van het personeel alsmede op een wijziging van de verlofregeling als bedoeld in artikel 12 lid 1 onder c respectievelijk de WMS, waarvoor de PMR eveneens instemmingsrecht heeft.

4. HET STANDPUNT VAN HET BEVOEGD GEZAG

Het bevoegd gezag stelt zich primair op het standpunt dat de notitie van 15 januari 2008 de realisering van de wettelijk voorgeschreven onderwijstijd betreft, waarvoor de WMS noch de CAO VO of enige andere regeling aan de PMR een bijzondere bevoegdheid toekent. De notitie wijzigt het taakbeleid niet, want de uren voor lestaak, lesgebonden tijd, overige taken en deskundigheidsbevordering zijn niet gewijzigd, terwijl het waarnemen van uitgevallen lessen onder de definitie van de lestaak valt. De norm van 25 lessen per week maakt geen onderdeel meer uit van de CAO en ook niet van het taakbeleid van het bevoegd gezag. Het instemmingsrecht ten aanzien van het taakbeleid van artikel 2.5 CAO VO gaat alleen over de daar limitatief opgesomde acht elementen; de werkafspraken in de notitie van 15 januari 2008 zien daar niet op en passen binnen het bestaande beleid.

Subsidiar stelt het bevoegd gezag dat ingeval van samenloop van toepasselijkheid van artikel 12 lid 1 onder h WMS en artikel 2.5 CAO VO, de WMS-bevoegdheid op grond van artikel 18 WMS buiten toepassing blijft. De vraag welke bevoegdheid de PMR toekomt op grond van artikel 2.5 CAO VO is een vraag die thuishoort bij de Bezwarencommissie CAO VO, temeer daar een instemmingsgeschil over een wijziging van het taakbeleid ook aan die commissie moet worden voorgelegd.

Zo er al een bijzondere bevoegdheid is, komt deze toe aan de (P)GMR. Het taakbeleid is immers van toepassing op beide scholen van het bevoegd gezag. De MR van de M steunt de PMR van A in dezen niet.

Ten slotte stelt het bevoegd gezag dat de PMR de Commissie in haar verzoekschrift verzocht heeft uitspraak te doen over de vraag of de PMR ten aanzien van de notitie van 15 januari 2008 een instemmingsbevoegdheid kan ontlenen aan de CAO VO. Het bevoegd gezag maakt er bezwaar tegen dat de PMR eerst ter zitting aanvullende verzoeken aan de Commissie doet namelijk of er een instemmingbevoegdheid is op grond van de WMS (taakverdeling en taakbelasting, verlofregeling en regels met betrekking tot de nascholing).

5. HET OORDEEL VAN DE COMMISSIE

De bevoegdheid van de Commissie en de ontvankelijkheid van het verzoek

Op grond van artikel 31 aanhef en onder d WMS is de Commissie bevoegd van het geschil kennis te nemen indien het bevoegd gezag en de PMR van mening verschillen over de interpretatie van het bepaalde bij of krachtens de WMS dan wel het bepaalde in het medezeggenschapsreglement of het medezeggenschapsstatuut.

Het geschil betreft een meningsverschil over de bevoegdheid van de PMR ten aanzien van de notitie 'Onderwijstijd en voorkomen lesuitval' van 15 januari 2008. De stelling van het bevoegd gezag dat de PMR in haar verzoekschrift aan de Commissie heeft verzocht om een uitspraak over de vraag of de PMR aan de CAO VO een instemmingsbevoegdheid kan ontlenen, onderschrijft de Commissie niet. In het verzoekschrift van 10 maart 2008 heeft de PMR aangegeven dat zij van mening is dat de notitie een verandering van taakbeleid inhoudt en dat zij op

grond daarvan verlangt dat de schoolleiding de notitie ter instemming voorlegt aan de PMR. Daarbij heeft de PMR zich niet gebaseerd op de CAO VO. Wel heeft de PMR eraan toegevoegd dat de notitie na eventuele instemming van de PMR nog conform de CAO aan het personeel moet worden voorgelegd. Derhalve is er sprake van een verschil van mening over de uitleg van de bevoegdheid die de PMR op grond van de WMS dan wel het medezeggenschapsreglement heeft ten aanzien van de vaststelling of wijziging van de taakverdeling respectievelijk de taakbelasting binnen het personeel, de schoolleiding daaronder niet begrepen, als genoemd in artikel 12 lid 1 onder h WMS. Aan de school geldt met ingang van 1 januari 2008 een nieuw medezeggenschapsreglement. Artikel 23 van dit reglement bepaalt ten aanzien van welke aangelegenheden de PMR instemmingsrecht heeft. Dit betekent dat er sprake is van een verschil van mening over het bepaalde in het medezeggenschapsreglement. Op grond van artikel 31 onder d WMS is de PMR bevoegd dit geschil aan de Commissie voor te leggen. Derhalve oordeelt de Commissie zich bevoegd van het geschil kennis te nemen.

De Commissie zal alleen uitspraak doen over de vraag die de PMR bij verzoekschrift aan de Commissie heeft voorgelegd, namelijk of de notitie een wijziging is van het taakbeleid waarvoor de PMR instemmingsrecht heeft. De verzoeken die eerst ter zitting door de PMR aan de Commissie zijn voorgelegd, zijn op een dermate laat tijdstip ingediend dat de Commissie deze in verband met de goede procesorde buiten beschouwing zal laten.

Het toetsingskader

Op grond van artikel 35 WMS dient de Commissie de bindende uitspraak te doen welke interpretatie aan het bepaalde bij of krachtens de WMS dan wel het medezeggenschapsreglement dient te worden gegeven. Dit betekent voor dit geschil dat de Commissie dient aan te geven of de notitie van 15 januari 2008 moet worden aangemerkt als behorend tot aangelegenheden waarvoor de PMR op grond van het geldende medezeggenschapsreglement en/of de WMS instemmingsrecht heeft.

De interpretatie

Artikel 23 van het medezeggenschapsreglement geeft aan voor welke aangelegenheden de PMR instemmingsrecht heeft. De aangelegenheid 'vaststelling of wijziging van de taakverdeling respectievelijk de taakbelasting binnen het personeel, de schoolleiding daaronder niet begrepen' zoals genoemd in artikel 12 lid 1 onder h WMS, is niet met zoveel woorden in artikel 23 van het medezeggenschapsreglement opgenomen. In artikel 23 onder h medezeggenschapsreglement staat enkel 'bevoegdheid GMR' vermeld, zonder dat daarbij een aangelegenheid is genoemd. Naar de Commissie op grond van de standpunten van partijen begrijpt, dient artikel 23 aanhef en onder h medezeggenschapsreglement aldus gelezen te worden dat niet de PMR maar de PGMR instemmingsrecht heeft ten aanzien van de aangelegenheid als genoemd in artikel 12 lid 1 onder h WMS.

Voor de scholen van het bevoegd gezag is echter nog geen GMR ingesteld. De verkiezingen voor de GMR dienen immers nog plaats te vinden. In tegenstelling tot hetgeen het bevoegd gezag daarover heeft gesteld, vormen de MR-en van beide scholen tezamen geen GMR als bedoeld in de WMS.

Ten overvloede wijst de Commissie erop dat zelfs indien er een GMR zou zijn ingesteld, de (P)GMR slechts bevoegd zou zijn indien was voldaan aan de voorwaarde van artikel 16 lid 1 WMS, namelijk dat het een aangelegenheid betreft die van gemeenschappelijk belang is voor in dit geval de beide scholen onder het bevoegd gezag. Het gegeven dat de maatregelen die in de notitie zijn

vermeld voor beide scholen gelden, impliceert nog niet dat deze maatregelen voor de scholen van gemeenschappelijk belang zijn. Ter zitting is immers gebleken dat docenten van de ene school niet hoeven waar te nemen ingeval van lesuitval op de andere school. Derhalve is het onderwerp van de notitie niet van gemeenschappelijk belang. Voorts voorziet artikel 24 lid 2 WMS niet in de mogelijkheid dat de instemmingsbevoegdheid van een MR-geleding bij reglement wordt overgedragen aan de desbetreffende geleding van de GMR. De Commissie is aldus van oordeel dat in artikel 23 aanhef en onder h medezeggenschapsreglement geen juiste toepassing is gegeven aan artikel 16 lid 1 en artikel 24 lid 2 WMS. Op grond van beide overwegingen zou de Commissie, ook als een GMR zou zijn gekozen en geïnstalleerd, tot de conclusie zijn gekomen dat de PMR op grond van artikel 12 lid 1 onder h WMS instemmingsrecht heeft ten aanzien van de aangelegenheid 'vaststelling of wijziging van de taakverdeling respectievelijk de taakbelasting binnen het personeel, de schoolleiding daaronder niet begrepen'.

De vraag of de notitie van 15 januari 2008 neerkomt op een wijziging van de taakbelasting binnen het personeel, beantwoordt de Commissie bevestigend. Gebleken is immers dat ingeval van bijvoorbeeld ziekte van een docent, er voorheen voor de collega-docenten geen verplichting bestond om de lessen van de betrokken docent waar te nemen: collega-docenten trachtten lesuitval te voorkomen en als dat niet lukte, waren de leerlingen vrij. Door de notitie van 15 januari 2008 is daarin verandering gekomen. Docenten zijn thans verplicht de lessen van uitgevallen collega's waar te nemen, hetgeen er ook toe kan leiden dat docenten een les moeten waarnemen in een ander vak dan het vak waarvoor zij zijn aangetrokken of bevoegd zijn. Voor de belasting van de docenten betekent dit een ingrijpende wijziging van algemene strekking. Daarom merkt de Commissie de notitie aan als een wijziging van de taakbelasting binnen het personeel, ten aanzien waarvan de PMR op grond van artikel 12 lid 1 aanhef en onder h WMS een instemmingrecht heeft. Dit geldt ook voor het geval de notitie niet zou leiden tot overschrijding van de in acht te nemen maximale normen van het taakbeleid.

De Commissie merkt daarbij op dat het bevoegd gezag ter zitting uitdrukkelijk heeft aangegeven dat, indien de Commissie tot het oordeel komt dat de PMR instemmingsrecht heeft, het bevoegd gezag de notitie alsnog ter instemming aan de PMR voor zal leggen. In dat kader zullen partijen overleg dienen te voeren. Ter zitting is gebleken dat de formulering in de notitie over het saldo van waargenomen en uitgevallen uren en de uitbetaling van overuren, aanleiding geeft tot misverstanden tussen partijen. Die misverstanden zullen in het te voeren overleg tussen partijen moeten worden opgelost.

6. DE UITSPRAAK

Op grond van bovenstaande overwegingen oordeelt de Commissie dat de notitie 'Onderwijstijd en lesuitval' van 15 januari 2008 een wijziging van de taakbelasting binnen het personeel betreft, als bedoeld in artikel 12 lid 1 onder h WMS.

Aldus gedaan te Utrecht op 2 juli 2008 door prof. mr. I.P. Asscher-Vonk, voorzitter, mr. W.J.J. Beurskens en prof. mr. D. Mentink, leden, in aanwezigheid van mr. H.E. Mertens, secretaris.

prof. mr. I.P. Asscher-Vonk
voorzitter

mr. H.E. Mertens
secretaris

Tegen deze uitspraak staat op grond van artikel 36 lid 3 WMS beroep open bij de Ondernemingskamer van het Gerechtshof te Amsterdam, Postbus 1312, 1000 BH Amsterdam.

Het beroep wordt ingediend bij beroepschrift binnen een maand nadat het bevoegd gezag dan wel de PMR van de uitspraak op de hoogte is gesteld.

Op grond van artikel 36 lid 4 WMS kan het beroep uitsluitend worden ingesteld ter zake dat de Commissie een onjuiste toepassing heeft gegeven aan het bepaalde in de wet.